

EXPUNERE DE MOTIVE

Din Raportul Comisiei de Anchetă a Parlamentului României, înființată prin Hotărârea Parlamentului României nr.23 din 27 iunie 2000, referitor la “modul de organizare și supraveghere a pieței de capital de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (numită în continuare CNVM) și a pieței monetare de către Banca Națională a României, pornind de la constatarea stării de încetare de plăți a FNI – SOV-Invest, precum și pentru verificările la societățile cu capital majoritar de stat și la instituțiile publice implicate în cazul FNI – SOV-Invest”, precum și din datele furnizate de Ministerul de Finanțe și alte organisme și instituții ale statului, rezultă că FNI și SOV-Invest, de la înființare și până la suspendarea plăților, au funcționat în afara reglementărilor legale.

Fondul Național de Investiții (numit în continuare FNI) a fost creat prin Contractul de Societate Civilă, încheiat la 17 august 1995 de următorii: Societatea Generală de Investiții SRL- București; Fondul Proprietății Private II Moldova din Bacău; S.C. Latina Plastics S.A.- București și S.C. Arcasrom S.A.- București; constituindu-se ca societate civilă fără personalitate juridică, FNI a fost autorizat de C.N.V.M. prin Decizia nr.159/15.09.1995.

Din actele constitutive rezultă că obiectul de activitate al FNI este mobilizarea economiilor bănești ale membrilor săi și plasarea comună a acestora, în condiții de profitabilitate superioară a plasamentelor individuale pe piața monetară și de capital română și internațională.

S.C. SOV- Invest S.A.(numit în continuare SOV- Invest) este autorizat să funcționeze în 29 iunie 1995 de către Tribunalul Constanța, prin Sentința civilă nr.3354/C/; pe baza contractului de societate și a statutului societății.

Din start însă, obiectul de activitate aprobat de Instanță depășește atribuțiile ce revin unei societăți de administrare a fondurilor deschise de investiții, prevăzute de Ordonanța Guvernului nr.24/1993.

În perioada 1996 – 1999 au loc schimbări în structura de acționariat a SOV- Invest, astfel:

- în 22 noiembrie 1997 Teodorescu Gheorghe, care preia prin cesiune întreaga cotă de participare de la Societatea Generală de Investiții SRL- București, cesionează acțiunile cumpărate către CENTROCOOP, printr-un contract semnat de 5,5 miliarde lei (357 acțiuni);

- în 25 ianuarie 1999, Ioana Maria Vlas achiziționează de la Teodorescu Gheorghe 334 de acțiuni la prețul de 334 milioane;
- la data de 5 aprilie 1999 Ioana Maria Vlas cesează 140.000 acțiuni Băncii Agricole, în valoare nominală de 140 milioane lei, la prețul de 8 miliarde lei, iar la data de 21 iunie 1999 cesează către Casa de Economii și Consemnațiuni 140.000 de acțiuni, în valoare nominală de 140 milioane lei, la 8 miliarde lei. (Rezultă prima fraudare a Băncii Agricole și a Casei de Economii și Consemnațiuni cu 16 miliarde lei).

La 21 august 1995 SOV- Invest, Sucursala București, devine administratorul fondului, în baza contractului încheiat cu FNI, prin Consiliul de Supraveghere. Contractul în baza căruia a fost autorizat SOV- Invest de către CNVM să funcționeze ca societate de administrare a FNI este ilegal, deoarece în obiectul contractului sunt incluse și atribuții stabilite prin lege pentru societățile de depozitare (art. 42 din Ordonanța Guvernului nr.24/1993, care prevede: “ Funcțiile unei societăți de depozitare și ale unei societăți de administrare a investițiilor nu pot fi exercitate de aceeași persoană”).

SOV- Invest, în calitate de societate de administrare a FNI, deschide în 3 noiembrie 1995 la Banca Agricolă un cont bancar, intitulat “Contract de depozitare”, care în fapt se limitează la înregistrarea încasărilor și plăților și nicidecum la un contract de depozitare în accepțiunea legii. Practic FNI a funcționat pe toată perioada de activitate cu autorizarea CNVM, fără a avea o societate de depozitare.

SOV- Invest a preluat, deci, ilegal funcția de calculare și publicare zilnică a valorii activului net al FNI și a numărului de unități de fond, dispunând discreționar de informația privind valoarea zilnică a unității de fond.

În data de 21 august 1995 între SOV- Invest și S.C. GELSOR S.A.(denumit în continuare Gelsor) s-a încheiat Contractul de distribuire a unităților de fond și răscumpărarea acestora de către investitori, Gelsor beneficiind de un comision , suportat de investitori, de până la 5%. La data de 1 noiembrie 1995 se încheie Contractul de asociere în participațiune între SOV- Invest , Gelsor și Societatea Generală de Investiții (numită în continuare SGI), având ca obiect coordonarea activităților celor trei societăți.

Deși prin Contractul de distribuire s-a stabilit comisionul cuvenit societății Gelsor, în baza unor acte adiționale la Contractul de asociere în participațiune, Gelsor și SGI au beneficiat de sume importante, din disponibilitățile FNI, cum ar fi:

- în perioada 1 ianuarie – iulie 1999, SOV- Invest a plătit Gelsor suma de 77,2 miliarde lei;

- în perioada ianuarie 1999- aprilie 2000, SOV-Invest a plătit SGI suma de 18,6 miliarde lei.

În ceea ce privește Prospectul de Ofertă Publică Continuă și aici se comit ilegalități. Astfel, în prospect se face precizarea: “Capitalul inițial investit, respectiv suma subscrisă la cumpărarea unităților de fond, se va returna, în orice condiții deținătorului.”

După autorizarea CNVM nr.3136 din 14 iulie 1998, privitor la modificările intervenite la Prospectul de Ofertă Publică Continuă, Contractul de Societate Civilă, Contractul de Administrare și proiectul Contractului de Depozitare, SOV- Invest modifică, din proprie inițiativă, Prospectul de Ofertă Publică Continuă (transmis investitorilor), eliminând garanția referitoare la “ returnarea în orice condiții a capitalului inițial investit.” Rezultă, prin consecință, că FNI și SOV- Invest au încălcat cu bună știință Decizia de autorizare a CNVM, funcționând în afara reglementărilor legale.

Încălcarea legii, încă de la înființarea FNI, a făcut posibil ca societatea de administrare SOV- Invest să gestioneze fraudulos activele FNI, fondurile investitorilor și să falsifice datele raportate privind valoarea activului net, numărul unităților de fond aflate în circulație și valoarea acestora.

Din datele furnizate de Ministerul de Finanțe rezultă că de la înființare și până la suspendarea plăților FNI , veniturile încasate din plasamentul activelor(dobânzi la disponibilitățile în conturile bancare, diferențele din valorificarea acțiunilor cotate și necotate, dividendele încasate, aferente acțiunilor deținute de FNI), nu au acoperit cheltuielile fondului pentru comisioanele SOV- Invest, comisioanele bancare, cheltuielile de publicitate, protocol, retribuții etc. (Ex. în anul 1999 cheltuielile FNI au fost de 307,5 miliarde, iar veniturile încasate au fost de 53,8 miliarde lei, iar din anii anteriori pierderea a fost de 133,4 miliarde de lei).

Pe baza documentelor s-a constatat și falsificarea datelor privind numărul unităților de fond și a activului net FNI, în scopul majorării artificiale a valorii unităților de fond, a efectuării de plăți necuvenite, în special către firme și persoane aflate în relații speciale cu SOV- Invest și Consiliul de Încredere a FNI și a dezinformării populație în ce privește gradul de fructificare a investițiilor.

Având în vedere că titlurile de participare emise de Fondul Național de Investiții au fost răscumpărate la un preț care nu reflecta valoarea reală a titlurilor calculate potrivit prevederilor art.12 din O.G. nr.24/1993 privind reglementarea constituirii și funcționării fondurilor deschise de investiții și societăților de investiții ca instituții de intermediere financiară.

Întrucât dreptul de răscumpărare al acestor titluri nu a fost suspendat conform prevederilor art.13 din aceeași ordonanță apărând consecințe

negative pentru deținătorii de titluri de participare care n-au optat pentru răscumpărare până la data ajungerii Fondului Național de Investiții în incapacitate de răscumpărare.

S-a constatat că investițiile Fondului Național de Investiții au fost dodândite și deținute contrar dispozițiilor art.26 din aceeași ordonanță.

Menționăm și Hotărârea Curții Supreme de Justiție din 01.03.2001 cu privire la valabilitatea contractului de fidejusiune-cauțiune încheiat de C.E.C. cu S.O.V-Invest.

Pentru a afirma caracterul de stat social al statului român în care dreptatea reprezintă o valoare supremă și care este garantată, consacrat de prevederile art.1 alin.(3) din Constituție s-a întocmit inițiativa legislativă privind reconstituirea sumelor investite de persoanele fizice și persoanele juridice la Fondul Național de Investiții și acordarea de despăgubiri persoanelor fizice păgubite.

INIȚIATORI,

Senator Vasile Horga
Senator Mihail Lupoi
Senator Nicolae Pătru